

Úroveň mezilidských vztahů je zrcadlem našeho vztahu k Bohu

(Text: 1.Jan 4:7-11, Mat.22:36-40)

Podle materiálů k celosvětovému modlitebnímu týdnu křesťanského domova (8.-15.2.2003):
Karen a Ron Flowersovi: SVÍTÁNÍ (nadčasová odpověď na starou otázku)
zpracoval:

Libor Škrla

Tento text pochází z archívu kázání sboru Církve adventistů s.d. ve Vyškově.
S obecnými poznámkami k zápisům kázání se můžete seznámit na našich webových stránkách:
<http://vyskov.casd.cz/kazani>

Úvod

LOG. Židovský rabín se jednou zeptal svých žáků: „Jak můžeme určit hodinu svítání, čas, kdy končí noc a začíná den?“

Jeden z jeho žáků odpověděl: „Je to tehdy, když dokážeš na dálku rozeznat psa od ovce?“

„Ne!“, odpověděl rabín.

„Je to tehdy, když dokážeš rozeznat fíkovník od vinné révy?“, pokračoval druhý žák.

„Ne!“, odpověděl znovu rabín.

„Prosíme tě, tak nám to prozrad' ty!“, naléhali na rabína žáci.

Moudrý učitel potom odpověděl: „Je to tehdy, když máte dostatek světla na to, abyste v lidech, kterým se podíváte do tváře, viděli své bratry a sestry.“

Pokud se tak nestane, bude pořád noc.

Pokud nepochopíme, že jsme součástí jedné rodiny, žijeme ve tmě. Rozední se a světlo nastane jen tehdy, když dokážeme podívat se do tváří všech lidí v našem okolí a připustit, že jsou našimi br.+s.

Tento moudrý rabínský příběh nás milí hosté a přátelé, br.+s., mládeži, děti, uvedl do tématu našeho dnešního uvažování. S Boží pomocí a s pomocí Bible chceme znovu hledat odpověď na „věčně zelenou“ otázku: „Jak spolu souvisí vztah k lidem a vztah k Bohu?“ Slovo VZTAH skloňujeme v poslední době snad ve všech pádech. Který „vztah“ je důležitější - k Bohu nebo k lidem? (dtto: milost nebo Zákon?)

1.Jan 4:7-11

Úroveň mezilidských vztahů je zrcadlem našeho vztahu k Bohu !

I. Vertikální a horizontální vztahy

Náš Pán si přeje, abychom vytvářeli vztahy dvěma směry – s Bohem (vertikálním směrem), i s lidmi (horizontálním směrem). Důležité přitom je, že Bůh dává duchovní význam i lidským vztahům, a dává je na stejnou úroveň, na jaké je náš vztah k Němu:

Mat.22:36-40

LOG. Láska k Bohu a k člověku jsou 2 strany jedné mince (= milost+zákon, ospravedlnění + posvěcení,)

Křesťanství zdůrazňuje obě tyto úrovně vztahů, oba dva základní vztahy. Pokud zdůrazňujeme jen jeden z nich a vylučujeme druhý, je naše křesťanství deformované...

1. Přílišné zdůrazňování vertikálního vztahu (k Bohu)

Pokud ve svém praktickém křesťanství příliš zdůrazňujeme vztah k Bohu bez toho, aniž bychom svoji spiritualitu (duchovnost) nechali proniknout do okolního světa prostřednictvím vztahů s bližními, jedná se o nevyvážené křesťanství se sklonem k mystice! Tento postoj vedl v dějinách k vytváření tzv. „duchovních středisek“, kde v naprosté izolaci od světa usilovali „zbožní“ muži a ženy o hlubší duchovní zážitky.

LOG. Jedním z takových center je klášter La Verna v Itálii. Ještě dnes tamní mniši usilují o dosažení svatosti tak, že si sami dobrovolně odpírají kontakt s lidmi. Touží po dosažení tak intenzivního duchovního stavu, za který by je Bůh vyznamenal tím, že je obdaří tzv. „stigmaty JK“ (jizvami po ranách na ruku, nohách a boku, které měl JK v souvislosti s ukřižováním). Takové prý měl na svém těle podle tradice i jejich patron, sv.František z Assisi. Aby tohoto stavu dosáhli, musí se, jak tomu věří, úplně oddělit od okolního světa. V některých případech si mniši nařídí, „naordinují“ nekompromisní izolaci i od sebe navzájem, někdy i na dobu delší než 7 let. Tehdy opouští svoji klášterní celu jen 2x za den – poprvé kvůli modlitbě, podruhé kvůli jídlu. Navíc: nikdy přitom mezi sebou nesmějí promluvit ani jediné slovíčko...

Často obdivujeme odhodlání a rozhodnost těchto jedinců, jejich neobyčejné a intenzivní zánícení... Pokud ale respektujeme to, co nám říká JK, musíme se ptát, jestli těmto lidem v jejich touze být co nejbliž Bohu nechybí ještě něco velice důležitého – a to osobní duchovní odpovědnost za jejich bližní.

2. Přílišné zdůrazňování horizontálního vztahu (k lidem)

Pokud se ale příliš soustředíme jen na život „tady a teď“, i když si přitom všímáme druhých, ale „prací pro Pána“ máme raději než Pána této práce, a na prohlubování osobního vztahu s Bohem zapomínáme hrozí nebezpečí, že se z nás stanou přívrženci tzv. „sociálního náboženství“. Jak takové křesťanství vypadá? Stojí na velice mělkém souboru frází a banalit. Jeho popularita klesá a stoupá přímo úměrně se zájmem veřejnosti. Chybí mu hluboká osobní zkušenost víry, osobní zkušenost s Bohem (jejímž důkazem jsou dlouhodobé, vřelé, láskyplné vztahy a nezištná služba). Takže: prožívání vztahů bez vertikálního rozměru (bez vztahu k Bohu) je stejně tak nevyvážené jako prožívání vztahů bez horizontálního vztahu (bez vztahu k lidem).

II. Jak se vyhnout extrémům?

V NZ ap.Pavel i ap.Petr vedli pohany od jejich zaujetí pozemským životem a lidským rozměrem vztahů ke vztahu s Bohem, který pomáhá realizovat naše mezilidské vztahy a dává jim nový rozměr.

LOG. Např. v ep. Řím. 1.-11.kap. se ap.Pavel věnuje představení „dobré zprávy“ – evangelia. Až pak (od Řím.12.kap.) se pouští do popisu změny, kterou způsobuje přijetí víry v JK a principů Jeho království v oblasti mezilidských vztahů.

LOG. Ev.Matouš zase popisuje působení JK mezi lidmi, u kterých jejich přehnaný zájem o vertikální rovinu vztahu (pouze o vztah k Bohu) skončil u zákonického pokrytectví. Proto Matouš zachycuje hlavně ta slova a činy JK, kterými JK poukazuje na horizontální rozměr našich vztahů: *Mat.5:23.24, Mat.25:35-45*. Židé, pro které Mat.napsal „své evangelium“, byli v mnohém podobní i nám...

LOG. Do jednoho sboru chodil menší štíhlý muž, který ve svých kapsách nenosil bonbóny, ale sušené mořské řasy. Byl známý svojí zbožností a obětavostí. Když sbor rekonstruoval suterén modlitebny, daroval na to hodně peněz. Pak tam pracoval mnoho nedělí od rána do večera, dokud nebylo všechno hotovo. Svými dary i osobním zapojením podporoval malou knihovnu v čekárně místní veřejné prádelny. Když do města přijel evangelista se svými přednáškami, znovu to byl tento muž, kdo roznesl nejvíc pozvánek...Pravidelně se zúčastňoval modlitebních setkání a modlil se nejvroucněji ze všech. Svůj novoroční verš uměl vždycky brzy zpaměti. Pokud někdy existoval člověk, který miloval Boha, pak to byl právě on. Ale přesto... Nezdálo se, že by měl příliš dobrý vztah ke své ženě a svým dětem. Nikdy toho na veřejnosti o své rodině a svých dětech moc neřekl. Jeho žena se měla co ohánět, aby se postarala o domácnost a děti...Členové sboru, do kterého tento muž se svojí rodinou chodil, by si těžko dovedli představit jeho manželku v nových šatech...

Jednou na jaře věnovala manželce tohoto bratra její přítelkyně nějakou rostlinu v květináči.... Když ji z jejích rukou vděčně přijímala, rozplakala se...

Potřebujeme budovat vztah k Bohu, ale stejně tak potřebujeme budovat mezilidské vztahy. Naše srdce touží po vroucnosti a vlídnosti. Často se stává, že právě ta srdce, která po tom touží nejvíc, jsou srdce našich neblížších. Touží po lásce, zatímco my se věnujeme našemu vztahu k Bohu, nebo k jiným lidem.

Proto nás NZ velice podrobně seznamuje s tím, jak má náboženství (křesťanství) působit na naše mezilidské vztahy: *Gal.6:10* .

Své místo tam má mít „pravda“ i „láska“, a to vyváženě, „střízlivě“: *Tit.2:11-13 kral.*

LOG. Jedním z hesel tzv. „sametové revoluce“ (listopad 1989), které propagoval Václav Havel (dnes už náš bývalý prezident) bylo: „*Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisť!*“ - určitě správné heslo, správný princip. Po více než 13 let po „sametové revoluci“ musíme konstatovat, že pokud tou Pravdou a Láskou není JK, a láska od něho...

1. Rady JK a apoštolů , jak se vyhnout extrémům

O tom, jak si představoval fungování mezilidských vztahů v podmínkách principů „nového království“ hovoří JK ve všeobecné i v konkrétní rovině takto:

Jan 13:34.35 +Jan 15:12

Důležitost mezilidských vztahů si podobně jako jejich Mistr uvědomovali také Jeho učedníci:

1.Jan 4:21 + Gal.5:14

2. Důležitost lásky k bližním

- a) aby lidé mohli pochopit Boží lásku, potřebují poznat lidskou lásku: *1.Jan 4:11.12*

Láska „agapé“ je naším největším svědectvím (viz Jan 13:35)

LOG. Co sledoval Bůh tím, že už v Ráji ustanovil manželství a So ?

LOG. Jeden muž vyprávěl svému kazateli příběh. Měli bychom vědět, že byl dlouholetým starším sboru, byl také pokladníkem, vedoucím misie, učitelem SŠ a správcem sboru...Když do jeho sboru nastoupil nový kazatel se svou rodinou, žena tohoto muže řekla kazatelově manželce, že to je v pořádku, že tady několik let budou působit, ale že ve skutečnosti je duchovním pastýřem sboru její manžel, který si čas od čas sám pro sebe říkával: „Kazatelé přicházejí a odcházejí, ale já jsem tu pořád.“ Neuplynula příliš dlouhá doba od instalace tohoto nového kazatele a už k němu o tomto muži začaly přicházet první zprávy: jak nemilosrdně káže a učí... „Vypadá to, jako by byl sbor v jeho hrsti a on z něho mačkal všechnu jeho životní šťávu...“, řekla jedna sestra. – „Říká o nás, že nejsme věrní v dávání desátků a darů pro sbor, že nedodržujeme správnou životosprávu a že se nevhodně oblékáme. Podle něho nikdy neděláme nic dost dobře.“, říkala další...Kazatel nakonec dospěl k závěru, že bude dobré, když si s ním o těchto věcech promluví. S obavami si s ním, tehdy už starším mužem, dohodl schůzku. Předpokládal, že vůči jeho výhradám zaujme obranný postoj. Ale k jeho překvapení hned poté, se co si vyslechnul kazatelova slova, rozplakal se. Když si utřel slzy, začal vyprávět příběh o malém chlapci, který chtěl svému otci udělat radost, ale v otcových očích nikdy nebyl schopen udělat něco správně. Kazatel nejdřív nechápal, ale pak pochopil! Tím malým chlapcem byl kdysi tento starý muž. A to, jak teď zacházel s členy svého sboru, bylo ovlivněno jeho zážitky z dětství. Teď je tím přísným otcem on a sbor, to jsou jeho děti. „Vím, že se o Bohu mluví jako o milujícím otci – kážu o tom, ale sám přitom nevím, co to znamená.“, řekl na závěr...

Naše zkušenosti s lidskou láskou v nás vyvolávají porozumění a pozitivní odezvu na biblické důvěrné přirovnání Boha k milujícímu otci a manželovi, nebo tomu na straně druhé úplně překážejí Je to jen a jen velká Boží milost, co nám umožňuje pochopit, že: „...*Bůh je láska...*“ (1.Jan 4:8.16)

Vztahy-láska nás, křesťanů k lidem, vztahy-láska křesťanských rodičů ke svým dětem, vztahy-láska křesťanských manželů k sobě navzájem...

Láska-„agapé“ je nejlepším svědectvím a nejmocnějším evangelizačním prostředkem...Beze zbytku tady platí to, že:

„My, křesťané, jsme možná jediná Bible, kterou svět ještě čte!“ (Helmut Thielicke)

Jedním z těch, kdo osobně prožili tuto radikální změnu v obou oblastech vztahů a to následně ovlivnilo jeho svědectví, byl ap.Pavel:

2.Kor.5:17-20

LOG. Prožili jsme to osobně i my? Můžeme říci tak, jako Pavel: „Dejte se smířit s Bohem!“ ???

b) naší vzájemnou láskou dokazujeme svoji lásku k Bohu:

Jan 13:35

To je druhý důvod, proč Bůh povyšuje mezilidské vztahy do duchovní roviny. Naše vztahy ke druhým lidem jsou viditelným projevem naší víry.

Láskou k jiným nezískáme spasení (bylo pro nás připraveno už dávno předtím, než jsme udělali cokoliv dobrého: *Řím.5:8*). Ale naše láska a vztahy k druhým jsou důkazem toho, že jsme přijali vykoupění, které Bůh pro nás připravil životem, smrtí a vzkříšením JK.Platí:

1.Jan 3:14

Naše láska k druhým je nejpádnejším důkazem toho, že jsme pochopili a přijali zvěst evangelia. Nejlepším lakmusovým papírkem kvality našeho vztahu k Bohu je kvalita našich mezilidských vztahů... (to je ten pravý důvod, proč já osobně tolik zdůrazňuji kvalitu mezilidských vztahů v našich sborech, naší Církvi).

„Nejpalčivější touhou našeho postmoderního světa je touha po společenství. Nová generace už nehledá prvořadě pravdu nebo teologické názory. To proto, že tento svět žízní po společenství, po příslušnosti.“ (přednášky modlitebního týdne CASD 2002, str.14)

LOG. Jeden mladý, už ženatý student teologie, se snažil svůj duchovní život prohloubit tím, že trávil mnoho hodin modlitbami, studiem Bible a diskusemi se svými kolegy. Často býval dlouho do noci mimo svůj domov, aby se modlil a studoval se svými spolužáky. Jednoho dne, když mimořádně přišel domů na večeři, ho jeho syn moc prosil, aby už večer zůstal s ním doma. Když manželka tohoto mladého teologa viděla, že její manžel o tom nechce slyšet, pokusila se zakročít: „Pochop, vždyť mu moc záleží na tom, aby mohl být s tebou – má tě rád!“, řekla mu. Ale u něho se tato její slova setkala jen s podrážděným odmítnutím, které dokázalo, jak málo si uvědomuje souvislost mezi vztahem k Bohu a vztahy v rodině. – „Ženo, čím mě, to prosím tě zatěžuješ!“, řekl nakonec znechuceně. „Ty zkrátka nechápeš, co jsou to Boží věci!“

Láska k druhým, o které hovoří pisatelé Bible, není totiž láskou, která vychází z nás:

1.Jan 4:12

LOG. Dovolte mi závěrem přečíst příběh, který napsal Henri Nouwen (to jméno někteří z vás znají...). Příběh se jmenuje „Adamův pokoj“ (Adamův klid) a Henri Nouwen vypráví:

Žiji v domě se 6 handikepovanými lidmi a 4 ošetřovateli. Žijeme společně jako jedna rodina. Společně jíme, hrajeme si, modlíme se, chodíme na vycházky...Každý z nás má své záliby a každý, ať už je nebo není postižený, komplikuje někdy naše vzájemné vztahy. Často se spolu smějeme, ale často je nám také do pláče. A někdy dokonce dochází k oběma stavům najednou. Nejvíce postižený je v naší rodině Adam. Je mu 25 let - nemůže mluvit, nedokáže se sám ani obléknout ani vysvléknout, a bez vydatné pomoci se nemůže ani najíst. Jen sem tam projeví zrakový kontakt. Jeho páteř je velmi zdeformovaná. Způsob, jakým může hýbat rukama a nohama, je jen velmi omezený. Trpí těžkou epilepsií a nevdory intenzivnímu způsobu léčby mívá často silné záchvaty...Několikrát jsem viděl, jak se po jeho tváři koulely slzy...Ráno mi trvá asi 1,5hod., dokud nezvládnou Adama vzbudit, dát mu léky, odnést ho do vany, umýt ho, oholit, vyčistit mu zuby, obléct ho, jít s ním do kuchyně, dát mu snídani, posadit ho do vozíku a odvézt na místo, kde většinu dne tráví terapeutickými cvičeními. Asi po měsíci, kdy jsem Adamovi tímto způsobem pomáhal, se něco stalo. Tento silně hendikepovaný mladý muž, kterého mnozí považují jen za přežívajícího, za projev deformace lidského rodu, za zbytečného tvora, který se ani neměl narodit, se začal stávat mým nejbližším přítelem. Postupně ustupovaly moje obavy, a já jsem začal vůči Adamovi pociťovat lásku a máje záliba starat se o něj byla tak silná, že se mi většina mých dalších povinností zdála být, ve srovnání s hodinami strávenými s Adamem, nudnými a povrchními. Navzdory svému zdravotnímu hendikepu byl Adam tou nejkrásnější lidskou bytostí, která mi poskytla větší dar, než jaký jsem já kdy mohl poskytnout jemu. Určitým způsobem mi Adam představil, kým je on, kdo jsem já a jak můžeme milovat jeden druhého. Adamova úplná bezbrannost nás držela jako rodinu pohromadě. Adam, navzdory tomu, že z nás všech byl nejvíce postižený, byl mezi námi nejsilnějším spojovacím článkem. Kvůli Adamovi vždycky někdo zůstává doma. Kvůli němu se k sobě chováme zdvořile, laskavě, vlídně a citlivě. Kvůli Adamovi je u nás vždycky prostor na vzájemné odpuštění a smíření. Adam, nejslabší z nás, je tím, kdo nás smiřuje! Jak nevyzpytatelné jsou Boží cesty!

(„Signs of the Times, 5/1989)

Závěr

Je těžké s určitostí říci, jestli ten starý moudrý rabín, který se ptal svých žáků, kdy svítá, někdy četl Nový zákon. Možná, že ano!

1.Jan2:7-10

Díky Bohu, že nám skrze JK a DS svým slovu dává Světlo! (díky být jen za jeho záblesky). Díky za Jeho milost a odpuštění, když mu jako Světlu bráníme v tom, aby jasně zazářilo nejen na cestu našeho života, ale i na naše chyby a nedostatky!

AMEN